

Теорія та історія національної публіцистики



Віталій МАЦЬКО
доктор філологічних наук,
професор кафедри української мови і літератури
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

УДК 821.161.2-6.09

НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ АНАТОЛІЯ ПОГРІБНОГО В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЖУРНАЛІСТІВ, РОЗБУДОВИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Автор статті є учнем А. Погрібною. Залучивши власні спостереження, вперше оприявнює його національні педагогічні ідеї як гуманістичні. У своїй практиці професор визнавав цінність людини як особистості, її право на свободу, щастя, розвиток і вияв свого хисту, вважав принципи рівності, справедливості, людяності бажаною нормою відносин між людьми. Пропагуючи національну ідею, гуманні цінності в українській педагогіці, він керувався основними принципами любові до людей, поваги до людської гідності. А. Погрібний, навчаючи журналістів, розумів, що входження України до європейських і євроатлантичних структур вимагатиме осмислення власної ідентичності, включення системи національно-державних пріоритетів, які спроектовані на досягнення прекрасної української перспективи. Саме остання заґрунтована на тисячолітній історико-культурній, освітній традиції.

Постановка проблеми та аналіз досліджень. Історія української журналістики ще недостатньо поповнилася працями вітчизняних дослідників про публіцистичну і педагогічну майстерність професора, академіка Академії наук вищої школи України (з 1996), Академії оригінальних ідей (1993), Української вільної академії наук (з 1999 р., США) Анатолія Григоровича Погрібною (1942-2007). Щоправда в Києві 2011 р. Всеукраїнське товариство «Просвіта» надрукувало колективну працю (спогади) про науковця під назвою «Життя і чин Анатолія Погрібною», в якій колеги, друзі, колишні студенти більше звертають увагу на громадську, просвітницьку працю А. Погрібною. Серед авторів є й педагоги, зокрема професори Г. Онкович (Київ), О. Вишневський (Дрогобич), Г. Токмань (Переяслав-Хмельницький), які звернули увагу на суто гуманістичні ідеї, комунікативні здібності науковця, проте педагогічних ідей ученого в системі національної освіти ніхто з них не торкається, не розкриває.

Мета статті – через маловідомі факти з біографії А. Погрібною, власні спостереження виявити публіцистичну майстерність науковця, вийти на простір розвитку освіти в Україні останньої чверті ХХ ст. й у такий спосіб відтворити національні пріоритети професора Інституту журналістики столичного університету як гуманістичні, спроектовані в сьогодення, трансформовані на прекрасну перспективу, на кращі європейські цінності.

Виклад основного матеріалу. Насамперед треба сказати, що власні спостереження за педагогічною практикою А. Погрібною, як і свідчення його колег у колективному збірникові, зокрема П. Кононенка, В. Дончика, Г. Семенюка, М. Тимошика, О. Мукомели, В. Святюця [1], дають підстави об'єктивно потлумачити провідні,

основоположні національні ідеї А. Погрібного. До слова, серед моїх викладачів тодішнього факультету журналістики Київського університету були відомі педагоги-науковці Дмитро Прилюк, Алла Коваль, Олег Бабишкін, Олександр Мукомела, Георгій Почепцов, Олександр Пономарів, Павло Федченко, Анастасія Мамалига, Марія Каранська, Раїса Слободянюк, Василь Яременко, Ольга Пазяк, однаке найбільше врізалася в пам'ять постать доктора філологічних наук, професора Анатолія Григоровича Погрібного. Він читав курс сучасної української літератури (на той час літератури ХХ ст.). Випускник філологічного факультету столичного державного університету добре засвоїв педагогіку й психологію, володів особливим підходом до кожного студента, був уважний у спілкуванні, мав добру пам'ять і бездоганно знав творчі здібності кожного свого вихованця.

Його студії заворожували присутніх в аудиторії, ніхто під час лекції не смів говорити не тому, що професор міг зробити зауваження, а тому, що він читав курс, як кажуть, з голови і кожен спішив усе мовлене занотувати в конспект. Трохи вище середнього зросту, русявий чуб, акуратно зачесаний догори. Професор заходив в аудиторію стрімко, поклавши руки на трибуну, диктував тему, план лекції і поволі приступав до викладу матеріалу. Уже тоді, в радянські часи, відчувалась у його голосі внутрішня демократичність, розкутість думки. Про реабілітованих письменників-неокласиків М. Зерова, П. Филиповича, М. Драй-Хмару говорив чимало такого, що у звичайних підручниках ніколи не прочитати. На екзамені у нього відповідав чітко та конкретно на поставлені питання і завжди отримував відмінну оцінку. Довідавшись, що мене цікавить публіцистика й літературознавство, звів із редактором відділу критики журналу «Вітчизна» Наталею Черченко, дав адресу дружини репресованого письменника Григорія Косинки Тамари Мороз-Стрілець, порадив поїхати у Харків й поговорити про літературний процес 30-х років із патріархом українського письменства Костем Гордієнком, який був другом Миколи Хвильового. Як на той час, то з боку професора це було подвижництво, прогрес у національній освіті. Усі зібрані матеріали згодом лягли в основу моєї книжки «Злотонить» (1994).

У період маланчуківщини поміж студентами ходили легенди, що факультет журналістики був найдемократичніший в альма-матер. Досить назвати випускників різних років, серед яких Вадим Крищенко, Юлія Мостова, Борис Олійник, Василь Симоненко, дисидент Михайло Скорик, Герой України В'ячеслав Чорновіл, Костянтин Стогній, народні депутати України кількох скликань Андрій Шевченко, Віталій Шевченко та інші. Дехто з них проходив студії з української літератури у професора А. Погрібного і пригадують, як його голос в аудиторії звучав владно, переконливо і не лише під час лекцій, а й аналітичних пояснень художнього твору.

Професорові належали новаторські тенденції методики викладання університетського курсу української літератури. Він був послідовником актуальних традицій вітчизняної педагогіки, її славних представників К. Ушинського, Г. Ващенка, В. Сухомлинського. А. Погрібний читав напам'ять уривки з кіноповісті «Зачарована Десна» О. Довженка, тексти новел М. Хвильового, О. Гончара, Г. Тютюнника, В. Симоненка та інших письменників. І студенти виходили з аудиторії, як зі свята: врочисті, усміхнені, не стомлені, захоплені високоефективною лекторською майстерністю молодого професора, дивуючись: «Та він читає без жодного папірця!» Своїм педагогічним хистом він не лише дивував, а й заохочував студентську аудиторію до діалогу. Його пояснення до твору було незвичним, не трафаретним, не за відомими приписами, а за наявності конструктивної проблемності, отож, на його заняттях ніколи було нудьгувати.

Ми назвали його молодим професором. Саме так, бо у свої 39 років захистив докторську дисертацію «Проблема художнього конфлікту в теорії і практиці сучасної прози (1981). Як на той час, то це був рідкісний випадок, бо переважно професором можна було стати після 50 років, у передпенсійний вік. Йому ж доручили очолити кафедру історії літератури і журналістики Київського національного університету ім. Т. Шевченка (1983-1992), звідки пішов працювати в Міністерство освіти України, обіймаючи посаду заступника міністра (1992–94). За суму ідей, наполегливу працю удостоївся звання академіка Академії наук вищої школи України (1996), Української вільної академії наук у США (1999), був дійсним членом Наукового товариства ім. Т. Шевченка (з 1998 р.), а також деканом факультету україністики Українського вільного університету (Мюнхен, Німеччина), провідним науковим співробітником Інституту українознавства МОН України. З 1989 р. – член Центрального правління Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка. До речі, саме на правлінні ВУТ «Просвіта» з А. Погрібним ми зчаста зустрічались, сфотографувалися 1999 р. в день святкування 60-річчя з дня народження Павла Мовчана. Під час засідання правління ВУТ «Просвіта» Анатолій Григорович завжди сидів у президії разом із професором О. Пономарівим та П. Мовчаном.

Характерна риса педагога – він не був гордим, ніколи не відштовхував від себе співрозмовника, а, навпаки, наближав, не забував своїх вихованців, при потребі завжди міг підтримати чи просто дати добру пораду. Так і зі мною було. При зустрічах цікавився моїми справами (хоч сам завжди був у клопотах громадських і державних), зрідка листувались, обмінювались книгами. Їх завжди дарував з автографом, наприклад, у книзі вибраних його філологічних студій «Літературні явища і з'яви» зробив таку дедикацію: «Віддячуючи за попередні Ваші книжки, а особливо за приємно несподіваного для мене «Квітня» Віталієві Мацьку з великою шанобою, з побажанням подальшої високої творчості. 05.05.2007 р.» Ще один запис: «Нехай якомога скорше виборена буде нами та Україна, про яку мріємо! «Захочеш – і будеш!» – так ніби просто, а насправді складно... Високошановному та невтомному Віталію Мацьку на щастя. Анатолій Погрібний. 05.06.2007 р.» Цей запис зроблено автором на титульній сторінці його книжки «Захочеш – і будеш!» [4], створеної в рамках науково-освітніх програм Всеукраїнського педагогічного товариства ім. Г. Ващенка та інших установ Міносвіти та науки України. На жаль, це були його останні записи, бо через кілька місяців, 9 жовтня 2007 р. професор Погрібний назавжди пішов у інший світ. Він надто невтомно працював і до нестями любив Україну. Оскільки брав на свої плечі болі рідного народу, то його ранній відхід у засвіти вважаю самоспаленням.

Професор Погрібний не замикався в академічній аудиторії, із запальним словом виходив на всеукраїнську аудиторію, вів цикл радіопередач зі Шевченковим докором «Якби ми вчилися так, як треба!» І тут педагогічні ідеї зазвучали свіжо, нетрафаретно, доступно кожному свідомому громадянину України. Його публіцистика була гостро дискусійною, філософське мислення пломеніло національною ідеєю, якою намагався дійти до сердець кожного слухача, читача. Як слушно резюмує Г. Онкович, він намагався достукатися до сумління кожного, бо «його кликала до очищення сама природа душі, кликала тисячолітня історія нашого народу» [1, с. 163].

Прикметно, що в річницю перепоховання Тараса Шевченка, 22 травня 1997 р., вийшла в ефір перша передача А. Погрібного, потім було ще кілька. Голос професора переконливо залунав із приймачів, і на адресу Хрещатик, 26 почали надходити листи з усієї України. Відчувши підтримку слухачів, Анатолій Григорович не розлучався з ними майже до кінця своїх днів. На цю небуденну подію В. Лизанчук відреагував так:

«З-поміж інших авторських радіопередач [«Якби ми вчилися так, як треба...»] виявилася найтривалішою не тільки тому, що має безпрецедентно міцний зворотний зв'язок через тисячі й тисячі листів від радіослухачів, а й тому, насамперед, що несе заряд великої та щирої стурбованості надзвичайно напруженою, драматичною для українства ситуацією у духовно-культурній та мовно-освітній політиці держави» [3].

Зауважимо, що власне його педагогічна діяльність побудована у формі діалогу з аудиторією. Публіцистичні, літературознавчі та педагогічні думки спершу лунали в діалозі зі студентами, а згодом він вийшов із філософсько-публіцистичними роздумами на всеукраїнську аудиторію, їх він цитував у своїх передачах, зафіксував на папері у вигляді статей, книг «Розмови про наболіле, або Якби ми вчилися так, як треба...» (1999), «По зачарованому колу століть» (2001), «Мовний досвід світу та українські реалії (2002), «Про паспортну наругу та піар-спектакль...» (2002), «Раз ми є, то де?» (2003), «Поклик дужого чину» (2004), «Жива душа донбасівського краю» (2006), «Дещо про національні пріоритети і стратегію націєвбивства» (2006), «Найперше з Києва питати: про мовну ситуацію в столиці» (2006), ««Умію та не хочу», або Про фальш одного етикету» (2006), «Захочеш – і будеш» (2007). Усі думки наскрізно пронизані покликом до патріотичного чину і, найголовніше, ідеєю утвердження української України. Він боляче сприйняв події 18 липня 1995 р. на Софійському майдані: «Це – країна, де шовініст-обруситель не тільки не відчуває жодних державних стримувань чи упокорень, а й звільняє українців з праці за їхню відданість своїй державі, за патріотизм, а то й віддає наказ про масове побиття, покалічення українців, як то було 18 липня 1995 року на Софійському майдані в Києві, коли було бито там... саму Україну, саму Українську державу, саму українську ідею, саму українську віру, саму українську мову, – все, власне, що об'єднується словом «українство». І хто спростує, що то був цинізм, поглум з боку не окремих службових осіб – буднікових і т. ін., а саме з боку, може, і нечуваної в історії модифікації держави – саме з боку України навпаки?» [8, с. 6-7].

Якось у розмові із М. Наєнком згадали А. Погрібного. Михайло Кузьмович раптом каже: «Ми часто стрічалися з Анатолієм. Якось я його запитав: «Навіщо ти вдарився в публіцистику, навіщо ти стільки в цій ділянці книг випустив, коли ти є літературознавцем, то писав би про літературу». Погрібний відповів коротко: «То потреба часу». Але причину звернення до публіцистики, на мою думку, ємкіше розкрив сам А. Погрібний: «Не дон-кіхотство це, звичайно, а прагнення змінити неприродний стан справ в Україні, зокрема і в культурно-мовній сфері, на таки природний, нормальний» [10, с. 240]. По-перше, а по-друге, не варто забувати, що Анатолій Григорович працював в Інституті журналістики і своїм прикладом надихав і студентів, які завтра візьмуть на свої плечі відповідальність за майбутнє України. У кожному з них він бачив патріотів, високих професіоналів, знавців своєї справи.

Увінченість лаврами його не тішила, бо таке визнання прийшло не від доброго життя. Про таке сам скрушно резюмував: «І хоч вона (публіцистика. – В.М.) достатньо помічена громадськістю, пошанована Національною премією України ім. Т. Шевченка, все ж я вважаю, що вона у мене (і чи тільки в мене) не від доброго життя. Просто перед лицем новітньої крайньої небезпеки, в якій опинилась Україна в добу – який то парадокс! – своєї номінальної незалежності, якісь суто наукові, літературознавчі інтереси втрачали у своїй першоважливості й ціні, поступалися тому, що І. Франко називав «горожанською повинністю» [9, с. 3]. У запальній публіцистиці професор порушував мовні проблеми, як і спекуляції довкола мови, функціонування національного інформаційного простору, його також хвилювали проблеми освіти та суспільно-політична ситуація. Усе це поставало в комплексі, у взаємозв'язку, бо розумів, що

такий синкретизм має національні аспекти. Публіцистичні роздуми А. Погрібного виражені актуальністю, полемічністю, аналітичністю, емоційністю, патріотичністю, майстерним володінням словом, виховним потенціалом. Запальним словом він твердо вірив у повноціллі справжньої суверенної, демократичної України, а не України-навіпаки.

На початку 90-х років А. Погрібний захопився ідеями Г. Ващенка, демократизацією, гуманізацією освітнього простору України. Якось він завітав до Хмельницького, не оминув обласного інституту удосконалення кваліфікації вчителів, де я на той час працював. Там ми і зустрілися, разом зайшли до заступника директора Людмили Миколаївни Малинич. Заступник міністра освіти А. Погрібний, привітавшись, лагідно сказав: «Пишайтеся, у Вашому колективі трудиться мій колишній студент. На нього можете завжди покладатися, він не підведе». Для мене таке одкровення було несподіваним, але й приємним, бо почути з уст чиновника, безпосереднього керівника, таку характеристику, високу оцінку, все ж таки приємно. Тоді А. Погрібний залишив кілька праць Г. Ващенка, а Л. Малинич радила курсантам читати про оновлення освітнього простору в світлі демократичних основ, спрямованих на інноваційні процеси, європейські цінності. Г. Ващенко зацікавив А. Погрібного як автор ряду педагогічних праць, зокрема «Загальні методи навчання», «Виховання волі і характеру», «Основи естетичного виховання».

Аналіз передач А. Погрібного на Всеукраїнському радіо переконує в тому, що автор наповнював інформаційний простір, як і студентську аудиторію, саме ідеєю українства, забезпечення всебічного і гармонійного розвитку природи людини високими патріотичними ідеалами, любов'ю до рідної мови, культури, України. Але таке виховання, за задумом автора, повинно ґрунтуватися на науковому розумінні природних і соціальних процесів, узгоджуватися із загальними законами розвитку суспільства, яке взяло курс на євроінтеграційні, цивілізаційні та демократичні процеси. Не все так швидко виходило, професор усвідомлював, що подвійна мораль, двовекторний курс держави на Схід і Захід до добра не доведуть, тому й не випадково в дедикації скрушно зазначив: «Захочеш – і будеш!» – так ніби просто, а насправді складно...» Незакінчена думка вказує на розуміння автором гальмування демократичних та євроінтеграційних процесів в Україні. Саме ці гальмівні процеси схвилювали все суспільство і вивели в грудні 2013 р. мільйони людей на вулиці і майдани, призвели до кровопролиття.

Виховний ідеал А. Погрібного трансформовано в його численних педагогічних та літературознавчих працях. Пам'ятав, що ще Ж.-Ж. Руссо метою виховання визначав не підготовку фахівця в певній галузі практичної чи теоретичної діяльності, а високий і нормальний розвиток природних властивостей людини. Розвинена людина зуміє потім оволодіти будь-яким фахом. Вона не лише має знання та гуманні почуття, а й здібності до праці, і то не лише розумової, але й фізичної, мусить володіти певним ремеслом [2, с. 194-295].

При розв'язанні проблем розумового виховання А. Погрібний був схильний до ідеї виховання розуму студента в процесі активної самостійної діяльності, не заперечував й іншої – виховання особистості повинно ґрунтуватися на узагальненому досвіді людства, сконцентрованому в науці, техніці, культурі, мистецтві, а найпаче засобами художнього слова. У цьому показував власний приклад, яким доводив: прищепити любов до рідного слова, художньої літератури можна без зазубрювання підручників, посібників (хоча без них не обійтись), а знати важливі філософські істини, мати міцну історичну пам'ять, оберігати християнські цінності, а найважливіше – розум мусить керувати всією духовною діяльністю людини, відтак виникає потреба виховання розуму. Моральне виховання особистості – лейтмотив педагогічних ідей А. Погрібного. А ще під

високим патріотичним гаслом у царині освіти для професора було виховати українську молодь для добротності. Йдучи за Г. Ващенком, професор Погрібний засобами публіцистичного слова прищеплював молоді тверду волю, цілісність характеру, прагнення об'єднання довкола національної ідеї.

Двадцять років тому А. Погрібний, виступаючи на відкритті Всеукраїнського конгресу педагогічного товариства ім. Г. Ваценка, закликав освітян лікувати нашу національну пам'ять [5, с. 2]. Згодом професор присвятив їй інші праці Г. Ваценку, ідеї якого всіляко поширював [6; 7]. Як педагог-новатор, професор А. Погрібний усвідомлював, що входження України до європейських і євроатлантичних структур вимагатиме осмислення власної ідентичності, включення системи національно-державних пріоритетів, які спроектовані на досягнення прекрасної української перспективи. Саме остання заґрунтована на тисячолітній історико-культурній, освітній традиції.

Висновки. Проведений аналіз праць науковця, особисті спостереження уможливають висловити основоположні національні та освітні концепти А. Погрібного, а саме:

1. Науковець і педагог був активним будівничим національної освіти, борцем за українську Україну: викладач української літератури в Київському університеті, блискучі лекції якого приходили послухати і студенти з інших курсів та факультетів, довкола себе згуртовував ініціативні групи, з яких зросло Товариство української мови ім. Т. Шевченка («Просвіта»).

2. А. Погрібний був активним в громадському житті: у 1990 р. (як депутат першого демократичного скликання Київради) піднімає над Хрещатиком український прапор, координує акції допомоги голодуючим студентам.

3. Як освітянин, як державний діяч, він після проголошення незалежності «українізує» Міністерство освіти, виступає одним із ініціаторів створення Конгресу української інтелігенції, очолює Всеукраїнське педагогічне товариство ім. Г. Ваценка. На початку дев'яностих років минулого століття був один із тих, хто підтримав становлення й розвиток Інституту українознавства: спочатку як чиновник Міносвіти, а згодом – як завідувач відділу української літератури, провідний науковий співробітник відділу української мови, незмінний учасник і доповідач на всіх організованих Інститутом міжнародних конгресах і наукових форумах.

4. Великому педагогові, вченому із світовим ім'ям, А. Погрібному хотілося бачити нас справжніми українцями. Задля цього він завзято боровся палкими публіцистичними виступами із «малоросійством», українськими духовними лінощами, почуттям меншовартості, байдужістю й лякливою поміркованістю. А. Погрібний прагнув, щоби кожен українець «сповнився волею бути національно самим собою», переконував, що «альтернативи будівництву національної держави з українськими пріоритетами у всіх без винятку сферах життєдіяльності просто не існує. Інакше – загроза катастрофи, можливий крах усіх наших національних сподівань,» – бив він на сполох в останній своїй книжці, написаній у час хвороби (і спільної нашої надії на диво), закликаючи «захотіти – і бути» Українцями» [11, с. 96].

5. Його найважливіші педагогічні думки – ідея українства; всебічний і гармонійний розвиток природи особистості високими патріотичними ідеалами, любов'ю до рідної мови, культури, України; виховання патріотичного чину школярів та студентів на науковому розумінні природних і соціальних процесів, які узгоджуються із загальними законами розвитку суспільства, що взяло курс на євроінтеграційні та демократичні процеси; навернення до історичної пам'яті, до вшанування українських героїв, без чого, вважав, не може існувати національна освіта.

6. Національні ідеї А. Погрібного базувалися на орієнтації особистісної моделі побудови взаємодії зі студентами; на творенні процесу навчання й виховання з максимальним залученням механізмів функціонування особистості студента (мотивацій, цінностей, «Я-концепції», суб'єктивного досвіду), а також на формуванні освітнього процесу, враховуючи гуманістичні цінності, які на зорі незалежності в 90-х роках ХХ ст. набирали всебічного розвитку. Це принцип свободи, створення ненасильницького розвивального соціально-педагогічного середовища, насичення життєдіяльності освітньої установи новим толерантно орієнтованим змістом. Не зникав із поля зору професора принцип особистісного підходу до всіх учасників освітнього процесу. Педагог-новатор добре знав, що метою освіти є не формування особистості із задалегідь визначеним завданням, характеристиками, а створення умов для повноцінного вияву й розвитку власне особистісних функцій студента. З його уст все частіше лунають словосполучення «національна українська педагогіка», «національна ідея». А. Погрібний був педагогом-державником, відкидав казарменне виховання А. Макаренка, на практиці відходив од консервативного педагогічного крила, натомість розвивав ідеї виховання волі і вибору свободи, самоцінності й неповторності кожної окремої особистості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Життя і чин Анатолія Погрібного: наук. розвідки, ст., спогади. – К. : Просвіта, 2011. – 488 с.
2. Коменский Я. Педагогическое наследие / Я. А. Коменский, Д. Локк, Ж-Ж. Руссо, И. Г. Песталотти ; сост. В. М. Кларин, А. Н. Джурицкий. – М. : Педагогика, 1989. – 416 с.
3. Лизанчук В. Утвердження українсько-го життєвого середовища / В. Лизанчук // Українське слово. – 2006. – № 10. – 8–14 березня.
4. Погрібний А. Захочеш – і будеш: публіц. ст. / А. Погрібний. – К. : ВЦ «Просвіта», 2007. – 484 с.
5. Погрібний А. Лікуймо національну пам'ять: вступне слово на відкритті Всеукраїнського конгресу педагогічного товариства ім. Г. Ващенко / А. Погрібний // Освіта. – 1995. – № 47. – С. 2.
6. Погрібний А. Виховний ідеал педагога-державника: 120 років від дня народження Григорія Ващенко / А. Погрібний // Освіта. – 1998. – № 29-30 (22-29 квітня). – С. 1-3.
7. Погрібний А. Григорій Ващенко (1868-1967) «Бог і Україна» // Освіта. – 2003. – № 1. – С. 2.
8. Погрібний А. Розмови про наболіле, або Якби ми вчилися так, як треба. – К. : ВЦ «Просвіта», 2000. – 317 с.
9. Погрібний А. Літературні явища і з'яви (Статті. Портрети. Силуети. Наближення) / А. Погрібний. – Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2007. – 628 с.
10. Погрібний А. Раз ми є, то де? (З розмов про наболіле) / А. Погрібний. – К. : Український письменник, 2003. – 293 с.
11. Погрібний Анатолій Григорович [некролог] // Слово і час. – 2007. – № 11. – С.96.

Віталій Мацько

Национальные приоритеты Анатолия Погребного в системе подготовки журналистов, развития образования в Украине

Автор статьи является учеником А. Погребного. Привлекая собственные наблюдения, впервые раскрывает его национальные педагогические идеи как гуманистические. В своей практике профессор признавал ценность человека как личности, его право на свободу, счастье, развитие и проявление своих способностей, считал принципы равенства, справедливости, человечности желаемой нормой отношений между людьми. Пропагандируя национальную идею, гуманные ценности в украинской педагогике, он руководствовался основными принципами любви к людям, уважения к человеческому достоинству. А. Погребный, обучая журналистов, понимал, что вхождение Украины в европейские и евроатлантические структуры потребует осмысления собственной идентичности, включения системы национально-государственных приоритетов, которые спроектированы на достижение прекрасной украинской перспективы. Именно последняя основывается на тысячелетней историко-культурной, образовательной традиции.

Ключевые слова: публицистика, информационное пространство, педагогические идеи, гуманизация, демократизация, аудитория, идеи Ващенко, воспитательный идеал.

Vitalii Matsko

National Priorities Anatoliy Pogribnyi in Training Journalists Development of Education in Ukraine

The author is a student of A. Pogribnyi and attract the observation, uncovered national pedagogical ideas as humanistic. In the practice professor recognized the value of human beings, their right to freedom, happiness, development and expression of their talent, considered the principles of equality, justice, humanity desirable norm relationships. Promoting national idea, humane values in Ukrainian pedagogy, he was guided by the basic principles of love for people, respect for human dignity. A. Pohribnyy teaching journalists understood that Ukraine's accession to European and Euro-Atlantic structures will require understanding of identity, including the system of national government priorities, which are designed to achieve the beautiful Ukrainian perspective. And just last millennial grounded in historical and cultural, educational traditions.

Keywords: journalism, information Space, teaching ideas, humanization, democratization, the audience, ideas Vashchenko, educational ideal.